

Valg av hannhund

Tispen - må være registrert og helsetestet

Tenke etter om tispens din er bra nok, og du har tid og økonomi til å ha valper.

(Etter generalforsamlingens vedtak i 2019 er det mulig å få inn ett kull på NPK sin valpeformidlingsliste selv om et av foreldredyrene ikke oppfyller puddelklubbens eksteriøranbefaling for arv. Anbefalingene for helse må være fulgt.)

Hvor finner man hannhunder/kommer i kontakt med hannhundeiere?

- Norsk puddelklubb sin hannhundliste:
<http://puddelklubb.no/hannhundliste/>
- Tips fra oppdrettere
- På utstillinger/hundearrangementer (agility, lydighet mm)
- Hannhundlister på nettsidene til andre lands puddelklubber.

Hva er viktig å tenke på:

- Er hannhunden renraset og registrert i [Norsk kennelklubb \(NKK\)](#) eller eventuelt i et annet lands kennelklubb?
- Gemytt
- Helsestatus
- Er hundene for mye i slekt? ([Innavlsgrad](#))
- Rasetypisk utseende (dvs ser de ut som en puddel skal)
- Farge (hvilke farger som kan/bør kombineres)

Er hannhunden registrert i NKK eller annet lands kennelklubb?

- Det er bare [Norsk Kennelklubb](#) som kan registrere og stambokføre renrasede hunder i Norge. Det betyr at hunder man skal bruke i avl må være registrert i NKK eller av tilsvarende organisasjoner i andre land. Uten registrering vil man ikke kunne delta på utstillinger eller andre arrangementer som bare er åpne for renrasede hunder. Det finnes hunder som selges med alternative registreringer/stamtavler fra andre organisasjoner, men disse har ikke tilgang til offisielle arrangementer i regi av NKK.

Gemytt

- Gemytt er noe som ikke er like enkelt å vurdere helt objektivt, men her tenker vi på hunder som f.eks. er aggressive eller overdrevent engstelige. Disse bør vanligvis ikke brukes i avl. Dersom hunden er noe tilbakeholden kan det være lurt at den pares med en hund som har et mer utadvent gemytt.
- Gemytt kan være både et resultat av arv og av miljø. Valpene vil derfor kunne arve gemyttet fra hannhunden.
- Man bør hilse på hannhunden og se hvordan den oppfører seg i omgang med mennesker og andre hunder.
- Det finnes også tester der man sjekker hvordan hunden reagerer på visse situasjoner og miljøer, men dette er ikke noe alle hannhunder har gjennomført. (Norsk puddelklubb forsøker å holde oversikt over Pudler som har gjennomført MH:
<http://puddelklubb.no/aktiviteter/mentalbeskrivelse/>)

Helsestatus

- Det finnes [krav om helsetester](#) som må være gjennomført med visse resultater for å få registrert valpene hos NKK.
- Puddelklubben har også egne krav/avlsanbefalinger for hunder som skal brukes i avl. Hvis man følger disse også vil kullet kunne oppføres på Puddelklubbens valpeformidlingsliste: <http://puddelklubb.no/avl-og-oppdrett/avlsanbefalinger/>
- Hvis man bruker en norsk hannhund så finnes alle helseopplysningene i NKK sitt hunderegister [DogWeb](http://www.dogweb.no) (www.dogweb.no). Dette er tilgjengelig for alle og gratis å bruke (Egen brukerveiledning kommer snart).
- Hvis man bruker en utenlandsk hannhund må man forsikre seg om at tester og attester for denne vil bli godkjent av [NKK](http://www.nkk.no) (www.nkk.no). Hvis hunden kommer fra et land som ikke har en tilsvarende database som [DogWeb](http://www.dogweb.no), med helseopplysninger, bør hannhundeieren kunne dokumentere alle helseopplysningene med veterinærattester.
- Sjekk også helseopplysninger fra andre avkom fra hannhunden, dersom den har, og fra søsken og foreldre(kontaktinformasjon til oppdretter finner du i [DogWeb](http://www.dogweb.no)). Dersom en dårlig helsetilstand som f.eks. hofteladdysplasi, øyesykdom eller patellaluksasjon går igjen hos flere individer i slekten er dette en indikasjon på at også hannhunden kan videreføre noe slikt.
- Har hunden hatt veldig mange valper kan det være fint for den fremtidige genpoolen til rasen om man velger en hund som har hatt færre valper. Samtidig er det jo fint at den har hatt noen valper for å vurdere hva hannhunden gir.

Innavlsgrad

- Hvis man bruker hunder i avl som er tett i slekt med hverandre kalles dette innavl. I raser der det er få hunder totalt sett er risikoen for innavl større enn i raser med mange individer. Det er også slik at i mange raser har det vært populære hannhunder som har fått forholdsvis mange valper i forhold til den totale mengden hunder i rasen.
- Hvis man bruker [DogWeb](#) (se egen brukerveiledning) så vil man enkelt få opp hvilken innavlsgrad et eventuelt valpekull vil få. Denne bør ikke overstige 6,25 % og jo lavere den er dess bedre. Du kan lese mer om innavlsgrad hos [NKK](#): <https://www.nkk.no/innavlsgrad/category1339.html>

Rasetypisk utseende

- Hvis man vil beholde puddelen slik den er i forhold til rasestandarden så bør man avle på hunder som i relativt stor grad følger denne.
- Utstillingsresultater sier noe om hvordan hunden ser ut målt opp mot rasestandarden. På [NKK](#) sine sider vil man kunne lese kritikker fra eventuelle utstillinger hannhunden har deltatt på.
- Ingen hunder er helt perfekte i forhold til standarden, og det er viktig å tenke på at man velger en hannhund som ikke har de samme svakhetene som tispene. Hvis man for eksempel har en tisper med en lang rygg – så bør man velge en hannhund med en mest mulig korrekt rygg.
- Rasestandarden for puddel per i dag: <http://puddelklubb.no/wp-content/uploads/2016/06/RASESTANDARD-1.pdf>

Farger

- Det er ikke alle farger man bør kombinere. Se Rasespesifikk avlsstrategi for puddel: http://puddelklubb.no/wp-content/uploads/2016/06/npk_ras_2014korr.pdf

Er du usikker på noe kan du forhøre deg med puddelklubbens sunnhetsutvalg:
<http://puddelklubb.no/sunnhetsutvalget/> de svarer mer enn gjerne på spørsmål!

